

Børne Blad



Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 1.

3die januar 1892.

18de aarg.



Gammel kvinde.

Børneblad

udkommer hver søndag og koster 50 cents for aaret, bestalt i forstid. I pakker til en adresse paa over 5 eksptr. leveres det for 40 cents, og over 25 eksptr. for 35 cents. Et Norge koster det 60 cents.

Penge og bestillinger, samt alt, hvad der angaar ekspeditionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

Allt vedkommende redaktionen af bladet sendes til Rev. E. Wulfsberg, Decorah, Iowa.

Den gamle.*)

(Med billede)

Mange prøvelser og mange aar binder haderstranfen om din tinding, og med den erfaring rig du gaar: gudskyrigt ene er den sande vinding. Thi naar — (medens mange storme drev livets snekke om mod skjær og banker), jordist haab forpandt — da blev haab paa Gud dit ene faste anker.

Bibelhistoriske spørgsmål.

(Over det nye testamente.)

Svar paa disse spørgsmål vil børnene finde ved at læse sin bibelhistorie (Bog). Om stebornes betilgenhed, se kortet bag i bogen. Det tal, som staar foran spørgsmaalene, svarer til det stykke i bibelhistorien, hvorover der taleføres.

82 b.

Hvad indtryk gjorde det paa Jesus, da han saa baade Maria og dem, som var hos hende, græde? (Ves her Joh. 11, 33). Hvad sagde han? Hvilket svar gav de ham? Hvad fortælles der saa om Jesus? Ved du, om Jesus har grædt flere Gange? (Se nr. 88). Hvad var det, som dengang bragte ham til at græde? Spørge de ikke Jesus ogsaa her ved Lasarus's grav? Hvorfor sørgede han? Var det bare, fordi han effede Lasarus og hans søstre, han blev bevæget og græd? Svar: Nei, det var sornemlig, fordi synden havde en saadan magt over menneskene, og fordi han her ogsaa saa et bevis paa, hvilke tunge følger synden bringer med sig, nemlig død, skilsmisse, sorg o. s. v.

Hvad fortælles der her om Lasarus's grav? Sjænder du nogen anden grav, som omtales i bibelhistorien? (Se nr. 95; læs ogsaa 1 Mos. 23 kap. 49, 29-33 og 50, 13). Hvad sagde Jesus, da han var kommen til graven? Vilde Martha dette? Hvad sagde hun nemlig til Jesus? Hvorfor sagde Martha

dette? Huffede hun paa hvad Jesus havde sagt til hende kort før? Hvad svarede Jesus hende derfor? Hvad mente han med, at hun „skulde se Guds herlighed“? Gik hun se den?

Hvad gjorde Jesus først, efterat de havde taget stenen bort fra graven? Hvorfor opløste han sine øine til himmelen? Hvorfor talte han faderen? (Se Joh. 11, 41 og 42). Vilde Jesus gjerne, folket skulde tro, at faderen havde udsendt ham? Hvorfor vilde han det? Svar: Fordi de der ved ogsaa vilde tro, at han var Guds søn og den forjættede Messias; og hvis de troede dette, saa vilde de ogsaa komme til ham og annamme ham som sin frelser. Men hvorledes skulde folket her komme til at tro, at faderen havde udsendt Jesus? Svar: De ved at han opvakte Lasarus fra de døde. Gjorde Jesus ogsaa dette? Hvad fortælles der videre om ham? Hvad virkning havde frelserens raab? Hvorved var det altsaa, Lasarus blev kaldt frem af graven? Skal ikke Jesu ord ogsaa en anden gang kalde de døde frem af graven? Naar skal det ske? Hvem skal da kaldes frem? Er du vis derpaa? I hvilken trosartikel beskænder du dette? Og i hvilket søndags-evangelium læser vi om Herrens gjentomst paa den hyderste dag?

Hvad var følgen af det mirakel, som Jesus her gjorde? Hvad vil det sige, at jøderne troede paa ham? Skal ikke vi ved denne fortælling styrkes i vor Tro paa Jesus? Hvorledes kan det ske?

En juleaften i aaret 1813.

Har vel af og til, kjære børn, hørt tale om frihedstrigene, som i eders bedsteforældres tid førtes i Tyssland? Fra mine gutteaar mindes jeg endnu, hvorledes de gamle folk i vor landsby fortalte om disse strenge tider, og navnlig kunde min bedstefar saa levende skildre os begivenheder fra den tid, saaledes for eksempel, hvorledes min bedstemor, som den gang var en ung kone, maatte flygte for ruskerne og svenkerne og midt om vinteren i frost og kulde holde sig skjult i sneedriverne bag en havemur en hel nat over, eller hvorledes de raa soldater brød alle kister og skabe op og plyndrede deres indhold.

Men hvad jeg nu vil fortælle, er en julehistorie, som er foregaaet i det sydlige

*) Et vers af Landstads digt: „Til min moder.“

Sønderjylland. Kongeriget Danmark stod i frihedskrigen paa Napoleons parti; men i lang tid var den jydsk halvø forstaaet for krigens trængsler, indtil efter slaget ved Leipzig (den 18de oktober 1813); en hær paa 80,000 russere og svensker under anførsel af den svenske kronprins Karl Johan trængte ind i Holsten. Den lille, 9000 mand stærke, danske hær kunde ikke modstaa den overmægtige fiende, men traf sig tilbage henimod fæstningen Rendsborg. Som en løbeild for det budskab gennem landet: „Vor hær er paa flugt! Kosakkerne og svenskerne oversvømmer landet!“

Det var en raakold decembermorgen. Sneen faldt i tætte flokker. Da sprængte en afdeling danske ryttere gennem landsbyen B.; trætte og jammerlige saa de ud. landsbyens beboere ilede bekyrte de ud paa veien og saa deltagende efter flygtningerne.

„Er det sandt“, raabte sognefogden Asmus til en af de forkiilende ryttere; „kommer russerne og svenskerne?“

„Ja vel er det sandt!“ lød svaret, „de er ikke langt borte og vil sagtens være her ved middags tid. I gjør bedst i at pakke alle eders sager borte; det er slemme karle!“

Angst og forfærdelse greb alle; kvinderne og børnene græd, medens mændene ilede urolig omkring og søgte at skaffe sine eendele i sikkerhed.

„Herre, min Gud“, klagede sognefogden, medens han nedgravede en læderpose med penge under et gammelt pæretræ, „hjælp os i denne nye prøvelse!“ Og den alborlige mand udstødte et dybt suk, han havde allerede haft saa megen sorg i det sidste aar. Om foraaet havde Gud hjemkaldt hans kjære kone, og da han med sine otte børn, hvoraf det ældste kun var 13 aar, havde staaet ved hendes kiste, havde hans hjerte været bristefærdigt. Men den 13-aarige Margrete var en flink, liden pige, og hun sørgede som en mor for sine søstende og styrede omhyggelig huset; dog havde hun

den gamle, noget svagsindede Stine til det grove arbejde. — Men ogsaa paa anden maade trykkede de haarde tider. I høstens tid blev karlen indkaldt, og den gamle Hans Jørgen, der var et slags arvestykke i gaarden, led saaledes af gigt, at han næsten intet kunde udrette. Saa var der høi krigsstat at betale, og i august døde to af de bedste tjør. Og nu truede fienden med rov og plyndring! Det var intet under, at Asmus saa nedtrykt ud; thi i de sidste dage laa Stine syg af feber, og alt arbejde hvilede paa Margrete.

Asmus var netop gaaet ind i stuen og havde bedet Grete blive rolig hos børnene, da lød det fra veien: „De kommer, de kommer!“ Allerede saa man enkelte ryttere, mørke, skjæggede karle, med store kapper, pelshuer og lange lanser, bagefter dem fulgte en larmende skare, kosakker, svensk infanteri og artilleri; den uhyggelige larm blev stedse sterkere.

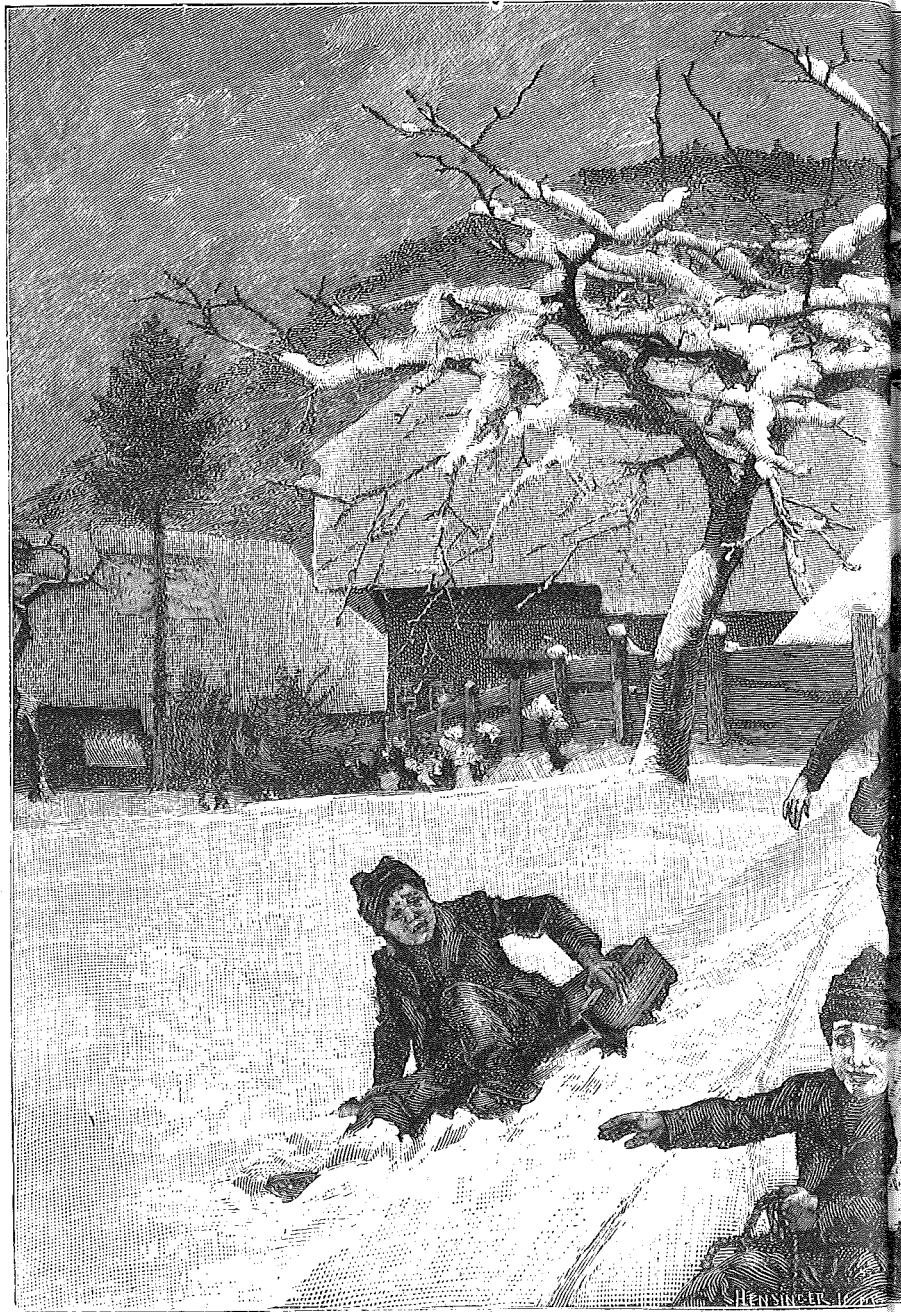
„Na, jeg tror, de drager blot igjennem byen!“ raabte den lille, ængstelige væder over til sognefogden.

„Ik nei desværre, Kristian“, svarede denne; „det tør vi ikke haabe, de vil nok først plage os ordentlig.“

Den store, larmende skare og dens bagtrav kom nærmere og nærmere, og nu red allerede en trop ind i nabogaarden.

„Saa være da Gud os naadig“, sukkede Asmus, da der nu ogsaa sloges paa hans port. Det var en hob kosakker, der fordrede adgang. Der var ingen redning, han maatte lukke op. Et øjeblik efter var de inde i laden og havde bundet sine heste, og derpaa fordrede de mad og drikke med raab og larmen. Inde i stuen krøb de mindre børn ængstelig grædende sammen, medens de tre ældste stjal sig til at kaste et blik ud gennem vinduet, og i staldene paa begge sider af laden brølede fjørene og vrinskede gaardens heste.

Nu for kosakkerne gennem kjøkken, spise-





ffen.

kammer og kjælder; alt spiseligt blev taget med, selv et par stinker og nogle pølser, som var hængte i røg, blev skaarne ned med lauserne. Derefter stormede de gennem begge stuerne; børnene streg af angst og krøb under borde og bænk, men dem gjorde kosakerne ingen fortræd. Derimod brød de alle skabe og skuffer op og tog alt, hvad der havde nogen værdi, med sig.

Nu kom ogsaa en trop svensker og forlangte levnedsmidler; men Asmus betydede dem, at der intet mere var at faa. Saa vilde de have hest og vogn til at kjøre syge og svage paa, og sognefogden skulde selv være kufft! Dette forlangende forskædede Asmus, og han viste i sin heymring paa de 8 børn; men der hjalp ingen indvending, to soldater trak allerede de to bedste heste ud af stalden og spændte dem for arbeidsvognen. Imidlertid havde kosakernes heste faaet sit foder, og der lød signal til opbrud udenfor. Kosakerne svang sig paa hestene, og svenskerne vilde til at løfte den modstridende Asmus op paa vognen; men han vilde dog først tage afsked med sine børn. Disse klyngede sig grædende op til ham: „Far, far! du maa ikke gaa fra os? Bliv hos os!“

Grædende kyskede den stakkels mand den ene efter den anden og vendte sig saa til den ældste datter: „Hold hjært ud, lille Grete, og forlad ikke de smaa; du har jo altid været dem en god søster. Den gode Gud vil ikke forlade eder. Ved slittig for mig, at jeg snart igjen maa komme tilbage; jeg skal bede dag og nat for eder. — Og du, Hans Jørgen“, vendte han sig til den gamle, lamme karl, „hav du godt øie med børnene.“

„At, far, naar kommer du igjen?“ spurgte børnene hulkende.

„Det ved alene Gud“, svarede faderen, „han vil være med mig, saa jeg kan komme uskadt hjem, og vi kan fejre en glad julefest.“

(Sluttes.)

Nei, den gutungen.

Peter var en liden, staut fyr, med sine 7 aar paa nakken. Han skal nu begynde at vinde erfaringer paa skolelivets omraade. Mama har vasket og strøget hans bedste klæder, som hun isører ham. Han har vakre sko og rene strømper, renstrøgne bukser og bluse, hvortil er fæstet en hvid krave, der holdes sammen med et silkebaand, en geburtsdagspresent af tante Marie. En hvid straaht med et sort baand, hvis ender slagrer bagefter nakken, fuldender lille Peters dragt.

Med sin skolebog i haanden ser vi den lille fyr paa veien til skolen. Mama fulgte ham ud igjennem porten, og idet hun kysser ham „goodbye“, siger hun: „Nu, min søde Peter, maa du være snil gut, og komme pent hjem fra skolen.“ „Ja, snille mama“, sagde Peter og marscherede afsted.

Peters forset var godt, han tænkte ikke at ville gjøre mama fortræd; men stakkelt, han havde ikke forsøgt verden meget endnu og vidste derfor ikke, hvad fare og fristelser var.

I skolestuen var han bare øre og øie; der gik op ligesom en ny verden for ham, naar han betragtede læreren, sine skolekammerater, bøgerne og „the blackboard“ med de rare figurer og mangfoldige tal. Peter syntes, han vokste adskillige tommer allerede den første dag og troede, han skulde vende hjem med tommerne fulde af visdom og kundskaber, som han saa vilde aabenbare for mama.

Paa veien hjem traf han sammen med to flemme gutter, som vilde narre ham med paa en fiskekur.

„Kom, Peter“, sagde de, „skal vi gaa hen i elven og fiske.“

„Nei“, sagde Peter, „det kan jeg ikke, mama bad mig at komme lige hjem.“

„Na pyt“, sagde Karl, „det er da ikke værd at være saa nøie paa det“, — og saa

blinkede han med øinene til Esmar, forat han ogsaa skulde lægge sin indflydelse ind.

De brugte nu begge sine overtalelseskunster og fik omsider Peter til at glemme mamas formaninger og kjærlighed, og saa drog de alle tre paa fiske.

Men Peter fik snart erfare, hvad slet selskab er. De to ældre gutter overlod ham snart til sig selv og løb sin vei henester veikanten. Peter forsøgte vel at følge med, men hans ben var temmelig korte, og saa var udmarken anderledes farlig end stuegulvet inde hos mama. Snart hang han fast i en gren og søndrethv sine klæder, snart tabte han hatten af hovedet, og naar han skulde oplede den igjen, faldt han i sølen og tilredte sig uheldig.

Søndrethven og sølet stod han der, tænkte paa sit hjem og græd høit af angst og smerte.

En mand, der gik efter veien, hørte det grædende barn og sandt ham inde i traskloven.

„Hvis søn er du, gutten min?“ spurgte manden.

„Jeg er mamas gut“, svarede Peter.

„Hvor bor din mama?“

„Mama bor hjemme“, hulkede Peter, og sag helt forstrækket ud.

Manden tog ham ved haanden og ledte ham frem til veien og spurgte ham, om han nu kunde finde veien hjem.

Ja, Peter kjendte sig igjen nu og begyndte at traste hjemover.

Da han nærmede sig huset, blev hans far var ham, og kaldende paa sin hustru sagde han: „Nei, den gutungen.“

Mama løb Peter imøde og sagde: „Alt, min kjære Peter, hvorledes har du vel reist.“

Han saa søl ud. Hvilken modsætning fra, hvad han var, da han gik ud.

Da Peter med graad havde fortalt sin historie, maatte han ind i kjøkkenet. Efter kjærlig irettesættelse og formaning, fik Peter en dyglig portion prygl af mama for sin ulydighed. Derefter blev han vasket og fik

rene klæder. Mama satte ham saa ind i sjengetammeret, gav ham katikisimen og bad ham læse vel over det 4de bud. Hun lukkede døren og lod ham alene.

Peter begyndte nu at studere sin lille lektie og gjennem taarer stammede han: „Gæ-d-e-r-e din fader og din mo-o-o-der o. s. v.“

Han læste og han tænkte og begyndte at føle saa ondt i sit unge hjerte med tanken paa, at han var en overtræder af Herrens bud.

Efter en stunds overveielse sagde han ved sig selv: „Jeg gaar nok til mama min alligevel, jeg.“ Og saa løb han grædende ind i stuen, faldt mama om halsen og hvi-skede hende ind i øret: „Om forladelse, mama. Jeg skal ikke gjøre saaledes mere.“

„Jeg tilgiver dig gjerne, lille Peter“, sagde moderen. „Nu maa du være snil gut herefter og lyde mama, saa du ikke med din stemhed bedrøver Jesus og mama mere.“ Peter lovede dette i sit hjerte og sølte sig lykkelig ved sin mors side.

Hvor sørgelige Peters erfaringer den dag end var, blev de ham dog til nytte. Han lod sig ikke lede af daarligt selskab siden den dag, men gik stille og besteden hjem til mama.

Du lillemand, som læser dette! Hvad er lærdommen, du skal hente af dette?

Er det ikke den, at du skal være lydlig mod mama og papa, og tage dig ivare for daarligt selskab?

Naar syndere lokke dig, da følg ikke.

(E. B. i „Børnev.“)

Strotanker. Det sande og det falske haab er forskjelligt fra hinanden derved, at hint hviler paa troen, dette derimod bygger i lusten, uden grund.

Naar Gud straffer en anden, truer han dig; naar han saarer en anden, advarer han dig. Din tur kan komme næste gang.

„Mor har bedt for mig!“

Febbruar 1861 rasede der en frygtelig orkan langs Englands kyst. Blot i en havbugt, Hartlepool, ødelagde den 81 skibe. Medens stormen var paa det højeste, stødte en stolt brig paa Longrear Rock, et klipperov, der strækker sig en halv fjerdingvei ud fra bugten. Den sank snart, og kun de to højeste mæster viste sig over de skummende bølger.

Alle redbningsbaade var ude for at optage skibbrudne mandskaber. Det eneste middel til at redde de mænd, der klyngede sig til de svaiende mastetoppe, var derfor raketapparatet. Før man kunde faa sat det igang, faldt en af mæsterne. Just idet den raket, hvortil redbningslinen var fastgjort, forsvandt ud, styrte den anden mast ogsaa om og forsvandt i dybet.

Bedrøvede begyndte redbningsfolkene at hale deres line ind, da de pludselig følte, at der var noget fæstet dertil, og nogle minutter efter trak de det tilskyndende livløse legeme af en ung søgut op paa stranden. Dvede og kjærlige hænder begyndte straks at arbejde med ham, og inden kort tid kom han til bevidsthed.

Med forbauselse betragtede han den tætte klynge af deltagende venner, der stod omkring ham. De reiste ham op paa benene. Han saa ind i de gamle fiskeres ansigt nærved sig og spurgte: „Hvor er jeg?“

„Du er i sikkerhed, min gut,“ svarede en af dem venlig.

„Hvor er kaptainen?“

„Han er druknet.“

„Og styrmanden?“

„Ogsaa druknet.“

„Men hvad er der blevet af mandskabet?“ spurgte han mere og mere forfærdet.

„De er alle omkomne, min gut, du er den eneste, som er bleven reddet.“

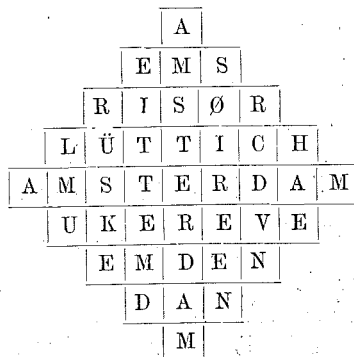
Gutten stod ganske overvældet nogle øieblikke, derpaa løftede han begge hænder i veiret og raabte:

„Mor har bedt for mig! Mor har bedt for mig!“

Og derefter faldt han paa knæ i den vaade sand og skjulte hulkende sit ansigt i hænderne.

Hundreder af mennesker hørte den Dag denne tribut til en moders kjærlighed og til Guds trofasthed ved at lytte til en moders bønner. Gutten blev bragt til et hus i nærheden, og nogle dage efter blev han sendt til sin moders hytte i Northumberland.

Opløsning paa diamantgaaden i nr. 51.



Billedgaade.

F S



1 M



G d